Evropský parlament
2024-2029

Výbor pro rozpočtovou kontrolu

2025/2237(INI)

6.2.2026

NÁVRH ZPRÁVY

o kontrole finanční činnosti skupiny Evropské investiční banky – výroční zpráva za rok 2024
(2025/2237(INI))

Výbor pro rozpočtovou kontrolu

Zpravodaj: Dick Erixon

OBSAH

Strana

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU 3

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o kontrole finanční činnosti skupiny Evropské investiční banky – výroční zpráva za rok 2024

(2025/2237(INI))

Evropský parlament,

– s ohledem na zprávu EIB o investicích 2024/2025 – Inovace, integrace a zjednodušení v Evropě, zveřejněnou dne 5. března 2025,

– s ohledem na zvláštní zprávu Evropského účetního dvora 07/2025 ze dne 19. března 2025 o Evropském fondu pro strategické investice,

– s ohledem na prohlášení CC 1/2025 Kontaktního výboru nejvyšších kontrolních institucí Evropské unie ze dne 30. září 2025 o externím veřejném auditu Evropské investiční banky,

– s ohledem na článek 55 jednacího řádu,

– s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A10-0000/2026),

A. vzhledem k tomu, že hlavním posláním skupiny Evropské investiční banky (EIB) je podporovat hospodářský růst v EU; vzhledem k tomu, že její investice by měly řešit skutečná selhání trhu;

B. vzhledem k tomu, že oblasti sociální politiky jsou především v kompetenci jednotlivých států; vzhledem k tomu, že financování EIB nelze použít jako náhradu vnitrostátních rozpočtů a musí prokázat skutečnou adicionalitu;

C. vzhledem k tomu, že intenzita a kvalita dohledu EP nad finančními operacemi EIB by měly být v souladu s intenzitou spolupráce mezi EIB a Komisí, která se značně prohloubila;

D. vzhledem k tomu, že EIB je vlastněna členskými státy a její upsaný kapitál ve výši 248,8 miliardy EUR představuje závazky daňových poplatníků; vzhledem k tomu, že výpůjčky EIB se neobjevují ve statistikách veřejného dluhu; vzhledem k tomu, že tato podrozvahová povaha činí přísné standardy efektivnosti a externí audit nezbytnými; vzhledem k tomu, že rozšíření mandátu EIB musí být doprovázeno posílením opatření v oblasti externího auditu;

Finanční operace a výkonnost

1. bere na vědomí stabilní finanční výsledky skupiny EIB v roce 2024; zdůrazňuje, že úspěch je třeba měřit prokazatelnými hospodářskými výsledky, nikoli pouze podepsaným objemem;

2. se znepokojením konstatuje, že podíl plateb po splatnosti o více než 90 dnů se ztrojnásobil a na konci roku 2024 činil 281,3 milionu EUR a představoval 0,06 %

celkového úvěrového portfolia (ve srovnání s 82,4 milionu EUR, resp. 0,02 % na konci roku 2023); zdůrazňuje, že tento nárůst nevýkonných expozic a plateb po splatnosti výrazně převyšuje 2% nárůst celkového úvěrového portfolia;

InvestEU, zjednodušení víceletého finančního rámce a Nástroj pro oživení a odolnost

3. konstatuje, že v roce 2024 EIB schválila 38 operací v rámci programu InvestEU, při nichž využila záruku EU ve výši 1,7 miliardy EUR; zdůrazňuje, že program InvestEU by měl být hodnocen podle kvality svých intervencí a jejich měřitelného dopadu, nikoli pouze podle množství poskytnutých finančních prostředků; trvá na tom, že se při podávání zpráv musí přejít od ukazatelů založených na vstupech k ukazatelům založeným na dopadech, které prokazují skutečné ekonomické výsledky;

4. konstatuje, že roztříštěné financování EU vede k neefektivitě; zdůrazňuje, že pro obnovení konkurenceschopnosti je nezbytné snížit byrokracii;

Energetická bezpečnost

5. vyzývá EIB, aby rozšířila financování jaderné energie a aby všechny nízkouhlíkové projekty hodnotila podle objektivních kritérií včetně intenzity emisí uhlíku během životního cyklu a stability sítě, aniž by rozlišovala mezi technologiemi; zdůrazňuje, že členské státy si zachovávají svrchované právo určovat svou skladbu zdrojů energie;

Obranná a bezpečnostní politika

6. zdůrazňuje význam příspěvku skupiny EIB k míru a bezpečnosti v Evropě, jak je uvedeno v bílé knize o budoucnosti evropské obrany 2030, a to prostřednictvím podpory iniciativ na posílení obranného průmyslu EU, zlepšení infrastruktury kybernetické bezpečnosti a podpory inovací v oblasti kritických obranných technologií poskytováním finančních prostředků a získáváním soukromých investic;

7. zdůrazňuje, že EIB by měla mít možnost financovat všechny typy obranných projektů;

8. vyzývá EIB, aby identifikovala překážky, které brání investicím do obrany a ochrany hranic; zdůrazňuje, že odstranění překážek má zásadní význam pro dosažení hmatatelných výsledků v oblasti bezpečnosti;

9. zdůrazňuje, že je důležité navázat strukturovanou spolupráci s Inovačním fondem NATO, aby se zajistila součinnost a zabránilo se zdvojování úsilí, zejména v oblasti rozšiřování technologií, kde není dostatek soukromého kapitálu;

Investice do oblastí vnitrostátních pravomocí

10. připomíná, že problémy v oblasti bydlení by se měly řešit především na místní nebo celostátní úrovni; zpochybňuje, zda se financování čistě místních projektů v oblasti bydlení bez přeshraničního rozměru ze strany EIB opravdu vyplácí;

Podpora malých a středních podniků, společností se střední kapitalizací, startupů, scaleupů a dalších podniků

11. zdůrazňuje, že EIB se musí zaměřit na skutečná selhání trhu a že její investice nesmí sloužit jako náhrada soukromého kapitálu nebo státních rozpočtů; zdůrazňuje, že je nezbytné chránit konkurenční tržní prostředí;

12. bere na vědomí závěry zvláštní zprávy Evropského účetního dvora 07/2025 týkající se nedostatečné adicionality; varuje před nebezpečím vytěsnění soukromých investic; požaduje kvantitativní prahové hodnoty rizika a následné posouzení vytěsnění;

13. konstatuje, že půjčky EIB s sebou nesou vyšší administrativní zátěž než komerční půjčky; vyzývá EIB, aby zveřejnila plány na snížení omezení;

Oblasti politiky týkající se soudržnosti, klimatu, digitalizace a environmentální udržitelnosti

14. zdůrazňuje, že podávání zpráv založené na objemu měří výstupy, nikoli výsledky; požaduje ukazatele zaměřené na výsledky, jako je například snížení emisí CO2 na investované euro; obhajuje srovnávání se srovnatelnými intervencemi;

15. varuje, že z důvodu neustálé kumulace překrývajících se hlavních cílů vzniká riziko vytvoření matematicky nemožného složení portfolia;

Činnost EIB mimo EU

16. trvá na tom, aby poskytování půjček zemím mimo EU bylo podmíněno spoluprací s EU v oblasti řízení migrace, včetně zpětného přebírání osob;

17. zdůrazňuje, že pro zajištění důvěry daňových poplatníků v investice EIB a její pokračující podporu Ukrajině jsou nezbytná důkladná opatření proti podvodům; požaduje přísné auditní standardy; trvá na tom, že EIB by měla mít neomezený dohled nad všemi svými investicemi mimo EU;

Struktura odpovědnosti EIB

18. schvaluje prohlášení Kontaktního výboru CC 1/2025, v němž jsou uvedeny kritické nedostatky v auditu; upozorňuje na paradox rozšířeného mandátu EIB a omezených auditních pravomocí; vyzývá k zapojení nejvyšších vnitrostátních kontrolních orgánů; opakuje, že změna Smlouvy je nezbytná, aby měl Evropský účetní dvůr plný přístup k EIB;

19. vyjadřuje znepokojení nad úpadkem společnosti Northvolt, přestože jí EIB poskytla úvěr ve výši 942,6 milionu EUR; poznamenává, že podobná rizika zřejmě existují i u společnosti Stegra; vyzývá ke zveřejnění hodnocení rizik EIB; požaduje přezkoumání zkušeností získaných z případu Northvolt; vyzývá EIB, aby zveřejnila profily hodnocení rizik pro tyto a další podobná zapojení; znovu vyzývá EIB, aby poskytla podrobné informace o hodnotícím a rozhodovacím procesu, který probíhal před investicí do společnosti Northvolt AB, a aby vysvětlila, jak je možné, že tak zásadní projekt selhal navzdory tvrzení EIB, že provádí odpovídající a průběžnou kontrolu příjemců své finanční podpory; se znepokojením poukazuje na stranicko-politické vazby mezi vedením EIB a jedním z prvních investorů a poradců společnosti Northvolt;

20. důrazně trvá na posílení prevence střetu zájmů; požaduje přísnější přechodná období po skončení funkce pro místopředsedy EIB a jasnější pravidla pro jejich účast na rozhodování o zemích jejich původu;

Transparentnost, kontrola a dohled

21. vyjadřuje politování nad tím, že EIB v roce 2023 neprovedla kroky navazující na výroční zprávu Parlamentu o její finanční činnosti[1]; zdůrazňuje, že pro předvídatelnou spolupráci je nezbytná interinstitucionální dohoda;

Kroky v návaznosti na doporučení Parlamentu

22. Vyzývá k včasnému provedení kroků v oblasti: a) dopadu investic; b) prevence střetu zájmů; c) transparentnosti; d) tohoto usnesení;

°

° °

23. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi, a žádá Radu a správní radu EIB, aby uspořádaly rozpravu o výše uvedených postojích Parlamentu.

[1] Usnesení Evropského parlamentu ze dne 28. února 2024 o finančních činnostech Evropské investiční banky – výroční zpráva za rok 2023 (Úř. věst. C, C/2024/6742, 26.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6742/oj).